

**Міністерство освіти і науки України
Полтавський державний аграрний університет
ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААН України
ГО «Науково-дослідний інститут соціально-економічного розвитку»
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Сумський національний аграрний університет
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Дніпровський державний аграрно-економічний університет**

Матеріали

***VIII Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції
«Управління ресурсним забезпеченням господарської
діяльності підприємств реального сектору економіки»***

**23 листопада 2023 року
м. Полтава**

УДК 330.15:334.723
ББК 65.291.5

Управління ресурсним забезпеченням господарської діяльності підприємств реального сектору економіки : матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, 23 листопада 2023 р. Полтава : ПДАУ, 2023. 269 с.

У матеріалах конференції розглядаються аспекти методології і практики управління ресурсним забезпеченням господарської діяльності підприємств реального сектору економіки.

Збірник розрахований на науково-педагогічних працівників, аспірантів, здобувачів вищої освіти, фахівців-практиків.

Матеріали друкуються мовою оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.

2. Кулакова В. Механізми формування корпоративної культури. Маркетинг в Україні. 2018. № 4. С. 58-63. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/960a9840-ff5e-4496-819b-4900040e146a/content>

3. Ковова І. С., Пахота Н. В. Механізми формування організаційної культури підприємства водного транспорту в Україні. *Причорноморські економічні студії*. 2016. № 11. С. 159-162. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2016_11_36

*Т.О. Сазонова, к.е.н., доцент,
Д.В. Лютий, здобувач вищої освіти СВО Доктор філософії
Полтавський державний аграрний університет*

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНО-ЦИФРОВИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

Менеджмент інноваційно-цифрового розвитку підприємства передбачає глобальне переосмислення підходу до управління бізнесом та спонукає керівництво підприємства до системних активних дій, а як результат, значна частина суб'єктів господарювання розробляють стратегії свого розвитку на основі використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій та технологій Індустрії 4.0. В якості мети розвитку та/або очікування керівників від цифрової трансформації, як правило, обирається один або кілька взаємопов'язаних результатів, тобто набір фактичних досягнень, а підприємства, у підсумку, прагнуть досягти планованої величини таких важливих показників як: зростання прибутку, підвищення конкурентоспроможності, збільшення капіталізації, зростання маржинальності продуктів та послуг, скорочення витрат, підвищення продуктивності, збільшення швидкості адаптації до зовнішніх змін та найголовніше – створення ефективної бізнес-моделі інноваційно-цифровим розвитком організації [1; 3-4].

Для вітчизняних компаній пріоритетними напрямками цифрової трансформації на даний момент є цифровізація бізнес-процесів, управління на основі даних, а також управління клієнтським досвідом. Відтак, цілі інноваційно-цифрового розвитку слід обирати виходячи як із необхідності та можливостей самого підприємства (тобто стратегічних цілей, якісних й кількісних характеристик ресурсів, поточного стану компанії), так і з особливостей підсистем управління розвитком, серед яких слід виокремити:

- підсистему управління створенням цифрових двійників технологічних об'єктів та бізнес-процесів;
- підсистему управління формуванням єдиного інформаційного управління бізнес-процесами;
- підсистему управління цифровою ІТ-екосистемою;
- підсистему управління організації цифрових робочих місць співробітників;
- підсистему управління цифровізації моніторингу та обслуговування об'єктів зв'язку;
- підсистему управління накопиченням, отриманням та обміном знаннями;
- підсистему управління розвитком цифрових компетенцій персоналу [1-5].

Доцільно відмітити, що наявність і кваліфікація співробітників безпосередньо впливають на цілі цифрового розвитку та на вибір інформаційно-комунікаційних

засобів та технологій Індустрії 4.0. Натомість, останні, що необхідні та обрані для цифровізації, вимагають наявності співробітників, які мають певні компетенції [5].

Відтак, модель системи інноваційно-цифрового розвитку підприємства передбачає послідовне впровадження цифрових технологій і, на цій основі, здійснення відповідних змін у підходах до управління підприємством, відносин зі споживачами, запровадження цифрової культури, організації комунікацій із зовнішнім оточенням та інші заходи. Отже модель системи управління інноваційно-цифровим розвитком підприємства можливо відобразити наступним чином (рис. 1).

Рис. 1. Модель системи управління інноваційно-цифровим розвитком підприємства [розроблено авторами]

Функціонування економічного суб'єкта в умовах цифрового середовища сприяє розв'язанню актуальних соціальних і глобальних проблем, спрощуючи процес комунікаційної взаємодії між організаціями, державою та громадянським суспільством, покращуючи не тільки кількісні, а й якісні характеристики діяльності [4]. У зв'язку з вищевикладеним, на думку авторів, під час реалізації процесу адаптивного розвитку виникають певні складнощі, пов'язані насамперед із тим, що мета адаптивного розвитку системи управління в умовах волатильності цифрового середовища підприємства є нестійкою і змінюється під впливом зовнішніх факторів. Виходячи з абстрактності мети і завдань адаптивного розвитку системи управління, необхідно здійснювати постійний моніторинг і прогнозування ситуаційних змін як внутрішнього, так і зовнішнього середовища. Отже, для відповідності сучасним реаліям підприємствам слід активно здійснювати свої цифрові трансформації на

основі інноватизації технологій та інформаційно-комунікаційних систем. Водночас управління цифровим розвитком передбачає глобальне переосмислення керівництвом організації підходу до управління бізнесом та, відповідно всієї системи управління.

Список використаних джерел:

1. Горященко Ю. Управління інноваційним розвитком підприємств в умовах цифровізації. *Підприємництво та інновації*. 2021. Вип. 17. С. 34-38.
2. Малюта Л.Я., Дерманська Л.В. Інноваційно-цифрові перспективи розвитку економіки України. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2019. Том 30 (69). № 2. С. 55-60.
3. Седікова І.О., Седіков Д.В. Нові парадигми менеджменту в умовах цифрової економіки. *Економіка харчової промисловості*. 2022. Том 14, Вип. 3. С. 37-43.
4. Чернікова Н.М., Іщенко І.С., Большая О.В. Трансформація систем менеджменту в умовах цифровізації та інноваційного розвитку підприємств. *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут»*. 2023. № 25. С. 54-58.
5. Kucherenko D., Lutyi D. Features of digital development strategies agri-food enterprises. *Management of the 21st century: globalization challenges. Issue 4 : collective monograph / in edition D. Diachkov. Prague. Nemoros s.r.o.* 2023. Czech Republic. P. 238-245.

*Н.М. Чернікова, к.е.н., доцент,
Д.В. Бондаренко, М.В. Царенко, здобувачі вищої освіти СВО Магістр
Полтавський державний аграрний університет*

ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

До початку повномасштабної війни в Україні спостерігалось значне покращення стану аграрного сектору економіки, зокрема: щорічне зростання галузі складало 5-6 %, частка сільськогосподарського виробництва у ВВП становила 10 %, а разом з переробкою продукції даної галузі – 16 %. Сільське господарство було лідером з виробництва таких видів продукції як рослинна олія, зернові, соняшник та ін. Доля експорту сільськогосподарської продукції складала більше 40 % від загального експорту [1]. Аграріями активно почали застосовуватись сучасні методи, техніки та технології вирощування сільськогосподарських культур та ведення тваринницької галузі, а також нові форми організації виробництва та обслуговування ведення даної галузі. Але, блокування морських портів, втрата посівних площ, руйнування об'єктів аграрної інфраструктури призвело до скорочення експорту, підвищення цін на ресурси, скорочення персоналу, ускладнення логістики, гальмування техніко-технологічного переозброєння галузі та підвищення кваліфікації персоналу.

Для забезпечення стійкого розвитку агропромислових підприємств в умовах війни слід виробити відповідну стратегію як на державному рівні, так і на рівні окремих підприємств. Стратегії на рівні держави мають бути побудовані на таких принципах:

прискорення євроінтеграційних процесів, що сприятиме налагодженню партнерських відносин з країнами ЄС;

підтримка ланцюгу «виробництво – переробка – зберігання – постачання продуктів харчування населенню», що дозволить покращити продовольчу безпеку та створити додану вартість всередині країни [2].

СЕКЦІЯ 2. УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ ЯК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЮ СИСТЕМОЮ. МЕНЕДЖМЕНТ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ЗМІН. МЕНЕДЖМЕНТ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

<i>О.В. Федірець</i>	
Бізнес-еко системний підхід до розвитку підприємства.....	40
<i>Н. Баган, В. Богданова, І. Курчицька</i>	
Вплив соціальної відповідальності на розвиток підприємства.....	41
<i>Н. Баган, С. Заколотний, В. Смолянська</i>	
Сутність організаційної культури в системі управління підприємством.....	43
<i>Н.В. Волкова, Р.Е. Мехтієв</i>	
Удосконалення організаційно-економічного механізму управління системою якості продукції аграрного підприємства.....	44
<i>Н.В. Волкова, Є.В. Попадін</i>	
Методи оцінювання конкурентних переваг сільськогосподарських підприємств...	46
<i>Т.В. Воронько-Невіднича, М.В. Стебко</i>	
Стратегічне управління розвитком підприємств агропродовольчої сфери за сучасних умов зовнішніх викликів.....	47
<i>Н. Голуб, А. Савон</i>	
Облік дебіторської заборгованості.....	48
<i>С.М. Марчишинець, О.В. Марчишинець</i>	
особливості впровадження системи стратегічного управління спрямованого на формування та використання інноваційно-інвестиційного потенціалу підприємств машинобудівної галузі.....	50
<i>Т.В. Назарчук, С.Л. Буценко</i>	
Стратегічне управління безпечним розвитком підприємницьких структур.....	52
<i>А.С. Олійник, М.М. Власенко, П.Р. Корж</i>	
Етапи формування та реалізація стратегії розвитку підприємства.....	54
<i>Т.Л. Ріктор</i>	
Людиноцентризм як первинний базис формування ефективної економіки підприємств.....	56
<i>Т.О. Сазонова, Ю.В. Вовковінський</i>	
Особливості управління кадровим потенціалом на підприємствах в сучасних умовах діджиталізації.....	58
<i>Т.О. Сазонова, Я.В. Крамаренко</i>	
Лідерство та комунікації в управлінні підприємством.....	60
<i>Т.О. Сазонова, Ю.О. Моргуль</i>	
Організаційна культура в управлінні підприємством.....	61
<i>Т.О. Сазонова, Д.В. Лютий</i>	
Система управління інноваційно-цифровим розвитком підприємства.....	63
<i>Н.М. Чернікова, Д.В. Бондаренко, М.В. Царенко</i>	
Формування стратегії розвитку аграрних підприємств в сучасних умовах.....	65
<i>А. Калініченко, І. Силка</i>	
Удосконалення системи управління витратами на підприємстві.....	66
<i>ПЕН Янь</i>	
Проблемні питання соціально-економічного розвитку сільських територій.....	68
<i>О.Ю. Поліщук</i>	
Проблеми збільшення обсягів переробки внутрішньогосподарської агропродукції	69
<i>В.А. Синенко</i>	
Фактори впливу на систему управління підприємства сфери медичних послуг.....	71
<i>В.В. Соломчак</i>	
Теоретичний погляд на вдосконалення управління бізнесом за допомогою	